

BOD PÉTER ORSZÁGOS KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY

2014/2015. tanév

Megyei/budapesti forduló

II. kategória, 9-10. évfolyam

2015. március 2. hétfő 10.00

versenyző példánya

A versenyző tanuló kódszáma:

--	--	--	--

Elérhető pontszám: 162

Kedves Versenyző!

Munkádhoz most csak az eddig tanult könyvtárhasználati tudásodra lesz szükség. A feladatok megoldásához nem kell használni semmilyen egyéb információforrást.

A feladatlapot tollal töltsd ki, javításhoz ne használj sem kitörölt, sem egyéb eszközt. A tévesztést áthúzással jelöld!

A feladatok megoldására 45 perc áll a rendelkezésre.

A versenyző kódja:

--	--	--	--

<p>1. Olvasd el figyelmesen, majd válaszolj a szöveg alapján a kérdésekre!</p> <p>A Pannonhalmi Bencés Főapátság Magyarország egyik kiemelkedő történelmi emlékhelye, egyházi és művészettörténeti központja, világörökségi helyszín. A főapátság látványos épületegyüttese a Szent Márton hegyén épült fel. A román stílusú altemplom és kerengő, az évszázadok során barokk és klasszicista stílusú épületrészekkel egészült ki, amelyek a főapátság mai arculatát meghatározzák.</p> <p>Pannonhalma hazánk első, legősibb iskolája. Alapítása 996-ig követhető vissza, István király fiát, Imre herceget is itt oktatták. A gimnáziumban egyházzenei szakiskolai oktatás is folyik, hozzá kollégium csatlakozik, mintegy 300 férőhellyel.</p> <p>A könyvtár 400 ezres gyűjteményében számos könyvritkaságot is őriznek. Tanulóévei alatt Rómer Flóris sokszor megfordult itt, nagy hatással volt rá a könyvtáros, Czinár Mór is. Helytörténeti-régészeti kiállításukon megtekinthető leletek többsége a kő-, bronz és vaskorból, a római korból, a népvándorlás idejéből és a török korból származik.</p> <p>A monostor levéltárában elhelyezett első irat István királynak a Pannonhalma kiváltságait és birtokait írásba foglaló díszes oklevele volt, melyben apjának, Géza fejedelemnek a monostor számára juttatott adományait rögzítették a szerzetesek.</p> <p><u>Numizmatikai</u>-gyűjteményük 25000 darabot számlál. A magyar pénzermék mellett jelentős római kori éremanyaggal is rendelkezik.</p> <p>A magyarországi bencés közösség több évszázadon keresztül a mai napig – különböző mesterségekben tevékenykedik, elsősorban régi receptekre és leírásokra támaszkodva, és így törekszik a legjobb minőségű termékek előállítására. Híresek a pannonhalmi borok, bor- és balzsamecetek, illóolajok, teák, fűszeres csokoládék...</p> <p>A rendet vezető apátok listájából csak néhány nevet emeltünk ki: Asztrik: 997–1015, Mór: 1036–..., Somogyi Dániel: 1795–1801, Czinár Mór: 1829–1841, Rimely Mihály: 1842–1865, Várszegi Asztrik: 1991–jelenleg is.</p> <p>a) Mi tette Pannonhalmát a világörökség részévé?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>b) Melyik dokumentumban néznél utána a vastagon szedett fogalmak jelentésének, értelmezésének? Húzd alá!</p> <p>1) A magyar helyesírás szabályai</p> <p>2) Művészeti kislexikon</p> <p>3) Magyar zenetörténet</p> <p>c) Mely dokumentumokban kaphatsz választ arra, hogy mit jelent a numizmatika kifejezés? (Több megoldást is elfogadunk.)</p> <p>1) Magyar értelmező kéziszótár</p> <p>2) Magyar szókincstár</p> <p>3) Történelmi fogalomgyűjtemény</p> <p>4) Idegen szavak és kifejezések kéziszótára</p>	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
	6.	
	7.	
	8.	
	9.	
	10.	

d) Mi mindennel foglalkoznak napjainkban is a Pannonhalmán élő szerzetesek?	11.	
.....	12.	
.....	13.	
.....	14.	
.....	15.	
.....	16.	
.....	17.	
.....	18.	
e) Rómer Flóris is Benedek-rendi szerzetes lett 1830-ban. Ki volt ebben az időben a pannonhalmi apát?	19.	
.....	20.	
.....	21.	
.....	22.	
f) Milyen kifejezést illesztenél a „könyvtár” szó elé, amely jellemezné a gyűjteményüket?	23.	
1. .... könyvtár	24.	
2. .... könyvtár	25.	
3. .... könyvtár	26.	
.....	27.	
.....	28.	
.....	29.	
g) Válogasd szét az alábbi fogalmakat, és írd be őket a megfelelő intézményhez! (Egy fogalmat több kategóriába is besorolhatsz.)	30.	
1. ősnymtatvány	31.	
2. nyelvemlék	32.	
3. műtárgy	33.	
4. írásos emlék	34.	
5. kódex	35.	
6. katalógus	36.	
7. corvina	37.	
8. nyomtatott könyv	38.	
9. ókori lelet	39.	
10. ősmaradvány	40.	
11. kézirat	41.	
12. feliratos kötöredék	42.	
13. pénzérme	43.	
14. alapító okirat	44.	
15. kiváltságlevél	45.	
16. kisplasztika	46.	
17. fényképgyűjtemény	47.	
18. képeslapgyűjtemény	48.	
19. bélyeggyűjtemény	49.	
20. ásványgyűjtemény	50.	
21. kiadatlan irat	51.	
22. az oktatás nem írott segédeszközei		
23. címerek		
24. pecsételők		

Műemlékkönyvtár	Múzeum	Levéltár

A versenyző kódja:

--	--	--	--

h) Melyik az a könyvtári fogalom a fent felsoroltak közül, amelyik nem a gyűjtemény egyes darabját jelöli, hanem azok nyilvántartását? Írj le róla minél több információt!	52.		
	53.		
	54.		
	55.		
	56.		
	57.		
	58.		
	59.		
	60.		
	61.		
62.			
63.			
2. Nézd meg figyelmesen a mellékelt folyóirat címdoldalát, és válaszolj az alábbi kérdésekre!	64.		
	65.		
	a) Mi a címe a folyóiratnak?	66.	
	.....	67.	
	b) Mikor és ki indította útjára?	68.	
	.....	69.	
	.....	70.	
	c) Mikor jelent meg a mellékelt szám?	71.	
	.....	72.	
	.....	73.	
	d) Milyen díjakkal tüntették ki ezt a folyóiratot?	74.	
	.....	75.	
	.....	76.	
	e) A folyóirat megjelenését kik támogatják?	77.	
	.....	78.	
	f) Ki a főszerkesztő?	79.	
	.....	80.	
	.....	81.	
	g) Mi a folyóirat nemzetközi azonosítója?	82.	
	.....	83.	
.....	84.		
h) Régebbi lapszámokhoz hol lehet hozzájutni?	85.		
.....	86.		
.....	87.		
.....			
i) Melyek az állandó rovatai?			
.....			
.....			
j) A címdalton kinek a felvétele szerepel?			
.....			
.....			
k) A folyóirat mely részében található Miks Gabriella, a győri Veres Péter Mezőgazdasági Szakképző Iskola tanulójának díjnyertes írása Rómer Flóris életéről és munkásságáról?			
.....			
.....			

--	--	--	--

1) Milyen pályázat nyertesei között szerepel Miks Gabriella?

Természet
Világa

A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ
TÁRSULAT FOLYÓIRATA

Megindította 1869-ben
SZILY KÁLMÁN
MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

A TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÖZLÖNY
144. ÉVFOLYAMA

2013. 9. sz. SZEPTEMBER

Magyar Örökség-díjas és
Millenniumi-díjas folyóirat

Megjelenik
a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala,
valamint a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

nká

SZÉCHENYI TERY

Szellemi Tulajdon
Nemzeti Hivatala

Főszerkesztő:
STAAR GYULA
Szerkesztőség:

1088 Budapest, Bródy Sándor u. 16.
Telefon: 327-8962, fax: 327-8969
Levél cím: 1444 Budapest 8., Pf. 256
E-mail-cím: termvil@mail.datanet.hu
Internet: www.termeszettvilaga.hu
vagy http: www.chemonet.hu/TermVil/

Felelős kiadó:
PIRÓTH ESZTER
a TIT Szövetségi Iroda igazgatója

Kiadja
a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
1088 Budapest, Bródy Sándor utca 16.
Telefon: 327-8900

Nyomatás:
Infopress Group Hungary Zrt.

Felelős vezető:
Lakatos Imre
vezérgazgató

INDEX25 807
HU ISSN 0040-3717

Hirdetésfelvétel a szerkesztőségben

Korábbi számok megrendelhetők:
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
1088 Budapest, Bródy Sándor utca 16.
Telefon: 327-8995

e-mail: eltud@eletestudomany.hu
Előfizethető:
Magyar Posta Zrt. Hírlap üzletág
06-80-444-444
hirlapelofizetes@posta.hu

Előfizetésben terjeszti: Magyar Posta Zrt.
Árusításban megvásárolható a Lapker Zrt. árusítóhelyein

Előfizetési díj:
fél évre 3240 Ft, egy évre 6480 Ft

TARTALOM

Sik András: Curiosity – egy földi év a Marson.....	386
Kormos Ildikó: Janus-arcok titka.....	391
„Bónuszként megmutatom a koponyámat”. Kustár Ágnes antropológussal beszélget Lukácsi Béla	393
Dobi Ildikó–Baranka Györgyi–Unger János: A városi hősziget-jelenség Közép-Európában.....	397
Zádori János: Elhunyt a lombikbébik „atyja”. Sir Robert Geoffrey Edwards.....	400
Juhász Lajos–Kövér László: Dolmányos városlakók.....	401
Vojnits András: 125 éves a Telemi-expedíció. Első rész.....	404
Kapronczay Károly: A Margitsziget.....	409
Zátonyi Szilárd: Az élő Holt-Marcal.....	413
HÍREK, ESEMÉNYEK, ÉRDEKESSEGEK	416
Trupka Zoltán: Ezerszer is Fizibusz!.....	419
Jordán Ferenc: Élet a törpe komponensekben.....	420
Gyógyszer kannabiszból szkizofréneknek. Horváth Szatmárral beszélget	
Farkas Csaba	422
Pátkai Zsolt: 2013 tavaszának időjárása.....	424
Fábián Tibor: Az információs hálózat születése. Hatodik rész.....	425
ORVOSSZEMMEL (Matos Lajos rovata).....	427
Szili István: Szilfa-Linnaeus, az utazó szobor.....	428
Radnai Gyula: Physics of Jaurinum (OLVASÓNAPLÓ).....	430
FOLYÓIRATSZEMLE	431
E számunk szerzői	432

Címképeink: Szilfa-Linnaeus (*Kapitány Katalin* felvétele)

Borítólapunk második oldalán: A Holt-Marcal élővilága (*Zátonyi Szilárd* felvételei)

Borítólapunk harmadik oldalán: Egy földi év a Marson (NASA-fotók)

Mellékletünk: A XXII. Természet – Tudomány Diákpályázat cikkei (Kecskés Eszter, Miks Gabriella, valamint Stomfai Máté Kristóf írása). A XXII. diákpályázatunk Metropolis–földi felkészítő tanára: Zátonyi Szilárd. A XXIII. Természet–Tudomány Diákpályázat pályázati felhívása

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Elnök: VIZI E. SZILVESZTER

Tagok: ABONYI IVÁN, BACSÁRDI LÁSZLÓ,
BAUER GYÖZÖ, BENCZE GYULA, BOTH ELŐD, CZELNAI RUDOLF,
CSABA GYÖRGY, CSÁSZÁR ÁKOS, DÜRR JÁNOS, GÁBOS ZOLTÁN,
HORVÁTH GÁBOR, KECSKEMÉTI TIBOR, KORDOS LÁSZLÓ,
LOVÁSZ LÁSZLÓ, NYIKOS LAJOS, PAP LÁSZLÓ,
PATKÓS ANDRÁS, PINTÉR TEODOR PÉTER, RESZLER ÁKOS,
SCHILLER RÓBERT, CHARLES SIMONYI, SZATHMÁRY EÖRS,
SZERÉNYI GÁBOR, VIDA GÁBOR, WESZELY TIBOR

Főszerkesztő: STAAR GYULA

Szerkesztők:
KAPITÁNY KATALIN (yka@mail.datanet.hu, 327–8960)
NÉMETH GÉZA (n.geza@mail.datanet.hu, 327–8961)

Tördelés: LewArt Design

Titkárságvezető:
LUKÁCS ANNAMÁRIA

A versenyző kódja:

3. a) Nézd meg figyelmesen az alábbi rekordot, majd dönts el, hogy állításaink igazak-e!

4. Képek:
 Videók:
 Szerző: [Rómer Flóris Ferenc](#)
 Cím: A Bakony : terményrajzi és régészeti vázlat / írta ... Rómer Flóris ... ; [kiad. a Bakonyalja Barátai ... Egyesület]
 Kiadás: Hasonmás kiad.
 Megjelenés: [Döbrönte] : Bakonyalja Barátai Egyesület, 2010
 Fizikai jellemzők: [4], X, [I], 216 p. ; 22 cm
 Megjegyzések: Bibliogr.: p. [XI]. Eredeti kiadása : Győr : Sauerwein, 1860
 ETO jelzet: 094/099.07 894.511-992 903/904(439)(234.373.1) 908.439(234.373.1)(0:82-992) 902/904(439) (234.373.1) 914.39(234.373.1)
 ISBN: 978-963-06-9324-0 (kötött)
 Tárgyszavak: [Archaeology Hungary Bakony Mountains](#).
 Földrajzi nevek: [Bakony hegység \(Magyarország\)](#)
 Tárgyszavak: Régészet, Magyarország, Bakony hegység
 Egyéb nevek: [Bakonyalja Barátai Egyesület \(Döbrönte\)](#)
 Kosárban:

88.	
89.	
90.	
91.	
92.	
93.	
94.	
95.	
96.	
97.	
98.	
99.	
100.	

Státusz				
Tétel<	Lelőhely	Helyrajzi szám	Kötet Szám	Példány Státusz
1.	PTE Társadalomtudományi Szakkönyvtár	930.1 R 80		Csak helyben használható

Corvina könyvtári katalógus v3.6.60© 2005-2013.e-Corvina Kft. Minden jog fenntartva.

Állítás	Igaz	Hamis
1. A rekordon Rómer Flóris egy természetrajzi könyvének leírása látható.		
2. A főcímet párhuzamos cím követi.		
3. Ez egy hasonmás kiadás.		
4. Az első kiadást és a mostanit is ugyanott adták ki.		
5. Bibliográfiát tartalmaz a könyv.		
6. Tárgyszavai több nyelven is fel vannak sorolva.		
7. A könyv a PTE Társadalomtudományi Szakkönyvtárában található.		
8. Státusza: csak helyben használható		

b) A hamis állításokat tedd igazzá!

.....

.....

.....

.....

.....

A versenyző kódja:

--	--	--	--

4. Az alábbi táblázatban felsorolt művek mindegyike kapcsolatban van Rómer Flóris-sal.
a) Tedd számozással szerzői ábécérendbe a táblázat első oszlopában a művek sorrendjét!

1.	2.	3.
	A) Fábri Anna: <i>Hétköznapi élet Széchenyi István korában</i> . Bp.: Corvina Kiadó, 2009	
	B) Hermann Róbert: <i>Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc korabeli ábrázolásokon : a Hadtörténeti Múzeum Képzőművészeti Gyűjteményének műtárgykatalógusa</i> . Bp : Hadtörténeti Intézet és Múzeum : Line Design [2010-]	
	C) Rómer Flóris: <i>A Bakony: természetrajzi és régészeti vázlat</i> . Bakonyalja: Bakonyalja Baráti Egyesület, 2010	
	D) Ipolyi Arnold: <i>Magyar mythológia</i> . Bp.: Európa Könyvkiadó, 1987	
	E) Benedek Regulája. Pannonhalma : Bencés, 1995	
	F) Ceram, C.W.: <i>A régészet regénye</i> . Bp.: Gondolat Kiadó, 1975	
	G) <i>Kincsek a nemzet könyvtárából</i> . Bp.: Magyar Könyvklub, 2002	
	H) Kaba Melinda: <i>Aquincum emlékei</i> . Bp. : Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, 1963	
	I) László Gyula, Rácz István: <i>A nagyszentmiklósi kincs</i> . Bp.: Corvina Kiadó, 1977	
	J) Rómer Flóris: <i>Egyház, műveltség, történetírás</i> . [Bp.] : Gondolat, 1981	

- b) A harmadik oszlopba írd be a könyvhöz tartozó raktári számot!

090	280	290	700	739
K 46	B 49	I 67	K 10	L 31
930	930	930	943.9	943.9
C 15	F 12	R 80	H 63	R 80

101.	
102.	
103.	
104.	
105.	
106.	
107.	
108.	
109.	
110.	
111.	
112.	
113.	
114.	
115.	
116.	
117.	
118.	
119.	
120.	

A versenyző kódja:

5. Nézd meg figyelmesen a mellékelt honlap képét! Válaszolj a kérdésekre!

Rómer Flóris
Kirándulás a kertzi apátságához Erdélyben
Történelem, helytörténet/Muzeológia, műemlékvédelem
 (apátság, kolostor, templom, egyházi épület, épületmaradvány)

"A történelmi részből az elkerülhetetlenül szükségeseket itten csak röviden fölemlítvén, archaeológiai jegyzeteimből e helyen annyit fogok közölni, miszerint ezen templomnak és kolostor maradványoknak érdekes voltáról olvasóimat meggyőzve, a ritka romok tanulmányozását, illetőleg fölmérését, indokolhassam."

SZERZŐI JOGOK **FÜLSZÖVEG**

KATALÓGUS-CÉDULA **MEGTEKINTHETŐ VERZIÓK:** **súgó** **OLVASÓI VÉLEMÉNYEK**

HTML Word RTF PDF 19849 kbyte PRC DjVu

KERESÉS A MEK-BEN **ZIP-PEL CSOMAGOLT VERZIÓK:** **súgó** **KAPCSOLÓDÓ OLDALAK**

HTML Word RTF PDF 19749 kbyte XML Egyéb

KÖNYVKERESÉS **INFORMÁCIÓ** **2014-09-15** **FORRÁS** **SZÁMLÁLÓ: 476**

hátra URL: <http://mek.oszk.hu/13200/13283> **előre**
 URN: <http://nbn urn hu/N2L?urn:nbn:hu-129791>

1% felajánlás Megosztás Kindle-re küldés Mobil QR-kód

121.	
122.	
123.	
124.	
125.	
126.	
127.	
128.	
129.	
130.	
131.	
132.	
133.	
134.	
135.	
136.	
137.	
138.	
139.	
140.	
141.	
142.	

a) Mi a teljes neve a képen látható honlapnak?
 .....

b) Mi található a gyűjteményében?
 .....
 .....
 .....

c) Milyen munkafolyamat eredményét mutatja a kép?
 .....

d) Kinek, melyik műve a kiválasztott találat?
 .....
 .....

e) Milyen formátumban, és hogyan nyithatjuk meg a dokumentumot?
 .....
 .....
 .....

A versenyző kódja:

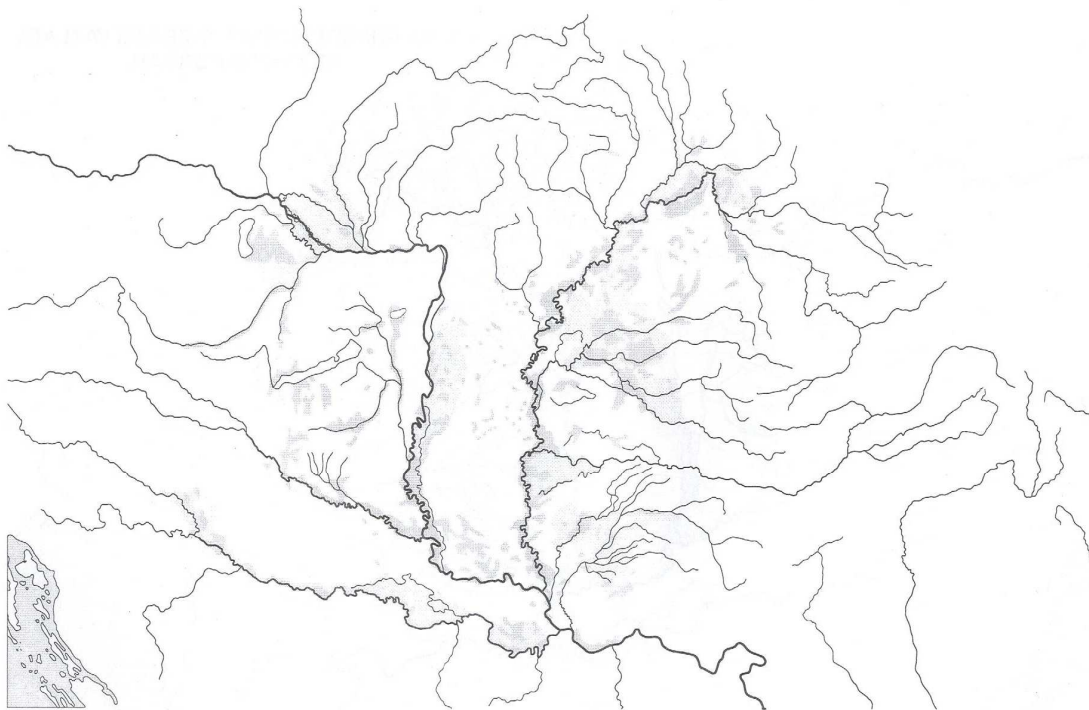
--	--	--	--

6. Rómer Flóris életének néhány fontosabb helyszínét gyűjtöttük össze.

a) Számozással tedd őket betűrendbe!

A)	Pozsony	
B)	Nagyvárad	
C)	Bakonybél	
D)	Kőszeg	
E)	Pannonhalma	
F)	Győr	
G)	Vác	
H)	Buda	
I)	Bécs	
J)	Olmütz	
K)	Brünn	

b) A nagyobb méretű és vastagon szedett helységneveket helyezd el a térképen!

143.	
144.	
145.	
146.	
147.	
148.	
149.	
150.	
151.	
152.	
153.	
154.	
155.	
156.	
157.	

A versenyző kódja:

--	--	--	--

7. Párosítsd a rövid, szöveges leírások betűjelét az alábbi fogalmakkal!

158.	
159.	
160.	
164.	
162.	

1. Magyar Nemzeti Múzeum	
2. Nagyváradi Római Katolikus Székesegyház	
3. Magyar Elektronikus Könyvtár	
4. Magyar Országos Levéltár	
5. Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum	

a)

1802. november 25-én gróf Széchényi Ferenc úgy döntött, hogy gazdag gyűjteményeit felajánlja a haza és a közösség javára. Az épület, melyben elhelyezésre került a gyűjtemény, jelentős szerepet játszott az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején. A XIX. század második felében kiváló tudósok tevékenykedtek e falak között, mint Kubinyi Ágoston, Rómer Flóris, Hampel József és Pulszky Ferenc.

b)

Rómer Flóris győri bencés szerzetesként 1857-ben hirdette meg a helyi napilapban az adott intézmény alapításának gondolatát – felismerve, hogy a gimnázium természetrajzi szertárának fejlesztése mellett az iskolai oktatásban a „régiségeket” is jól lehet alkalmazni. A gyűjtés eredményeként, Győrben, 1859. május 6-án az építészeti emlékek kutatására és fenntartására ügyelő Császári-Királyi Középponti Bizottmány hivatalosan megalapította a kérdéses intézményt.

c)

Utolsó kanonoki állomáshelyén újabb múzeumot és könyvtárat alapított. Itt helyezték végső nyugalomba, koporsóját szürke gránit síremlék jelzi.

d)

Az ország történetének elmúlt ezer éve alatt készített alapvető oklevelek, iratok ebben az intézményben található meg a legnagyobb számban. Folyamatosan bővíti gyűjteményét és szolgáltatásait is. Rómer Flóris szellemi hagyatékának nagy része is mikrofilmen itt érhető el.

e)

Az elmúlt évek alatt az Internet egyik legismertebb és legnagyobb szövegarchívuma, az ország első számú virtuális könyvtára lett. Rómer Flóris ma már nem kapható könyve elektronikusan elérhető benne.